

# **Maak er wat van!**

Vindingrijk zijn in lastige situaties



Joep Schrijvers

# **Maak er wat van!**

*Vindingrijk zijn in lastige situaties*

Lebowski Publishers, Amsterdam 2012

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden van het illustratiemateriaal te achterhalen. Mochten personen of instanties desondanks van mening zijn dat fotorechten zijn geschonden, dan kunnen zij zich wenden tot de uitgever.

© Joep Schrijvers, 2012

© Lebowski Publishers, Amsterdam 2012

Omslagontwerp: Dog and Pony, Amsterdam

Typografie: Perfect Service, Schoonhoven

Foto auteur: © Jaco Klamer, Hollandse Hoogte

ISBN 978 90 488 0296 8

NUR 400

[www.maakerwatvan.nu](http://www.maakerwatvan.nu)

[www.lebowskipublishers.nl](http://www.lebowskipublishers.nl)

Lebowski Publishers is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv



Voor Peter



Maak er wat van, maak er wat van!  
Als je ontevreden bent, nou doe er dan wat an.  
Maak er wat van, maak er wat van!  
Moet je maar eens kijken wat je allemaal niet kan.

‘Samen’, Bert en Ernie





# Inhoud

## Introductie 11

### Lastige situaties 15

Wat zijn situaties? 15

Wanneer worden situaties lastig? 22

Hoe vaak kom je lastige situaties tegen? 28

Waarom zou je er iets aan doen? 31

### Vuistregel 1: Bricoleer: verzamel en herorden 39

Het wezen van de knutselaar 48

Knutsel vooral samen 62

Grenzen 66

### Vuistregel 2: Bespeel het toeval 69

Pak je momentum 72

Sluit toeval uit 78

Magie 84

Bereken je kansen 95

Zoek en vind iets anders 104

### Vuistregel 3: Maak tijd tot bondgenoot 119

Ga slim om met beperkte tijd 121

Ken je tijdregime 139

Manipuleer het tempo 150

Koester je verleden niet te veel 166

De toekomst ligt naast je 177

**Vuistregel 4: Herdefinieer je situatie** 184

Voeg wat toe 190

Laat wat weg 193

Maak van iets lelijks iets moois 197

Verander prioriteiten 200

Ontheilig het onaantastbare 204

Maak het vertrouwde vreemd 211

Werkt herdefiniëren? 217

**Word je gelukkiger als je er iets van maakt?** 219

Het ja van Bentham 220

Het nee van Mill 227

Het ja van Spinoza 234

**Epiloog** 239

**Dankwoord** 241

**Geraadpleegde bronnen en verder lezen/kijken** 243

# Introductie

Als er iets in het leven zeker is, dan is het wel dat we lastige situaties op gezette tijden tegenkomen. Niemand uitgezonderd! Over wat voor situaties heb ik het dan? Ik zal je twee korte voorbeelden geven om je gedachten te bepalen. Later zullen we veel dieper ingaan op de essentie van dit soort situaties.

Ooit werd een bekende van mij door haar man in de steek gelaten toen ze nog in de kinderen zat. Haar twee jongens stonden op het punt te gaan puberen. Het was een klassiek geval: hij een jonger ding, zij de kinderen. De breuk was niet meer te lijmen. Het huis moest worden verkocht en zij moest naar een huurhuis. Toch sloeg ze zich net als zoveel mensen goed door deze periode heen. Van de een kreeg ze meubels, van de ander hulp bij het opknappen van de uitgewoonde woning. Via via kon ze een betere halftimebaan krijgen. Ondertussen moest ze knokken voor de alimentatie voor haar twee zoons. Het is uiteindelijk goed met haar afgelopen, dat kan ik je verzekeren. Waarom? Ze maakte er wat van!

Mijn kennis is niet de enige. Regelmatig ontmoet ik mensen die niet voor één gat te vangen zijn. Zo sprak ik een tijdje terug met een bankmedewerker. We hadden zakengedaan en we dronken nog een kop koffie tot besluit. Tijdens het gesprek was me al opgevallen dat hij helemaal geen stereotiepe bankier was. Hij was jong, volstrekt niet papperig, midden dertig, casual gekleed en bovenal: hij had geen air. Ik vroeg hem hoe hij toch op deze plek was gekomen. Toen vertelde hij in een notendop wat

over zijn leven. Hij was zeer succesvol geweest toen hij een twintiger was en had zelfs aardig wat geld verdiend. Hij had zijn zaak verkocht en was voor een paar jaar gaan reizen. In Afrika had hij bij een vrouw die al snel psychotisch bleek te zijn, een kind verwekt. Hij besloot naar Nederland terug te keren en zijn zoontje mee te nemen. Vooral dat laatste was nog een hele klus, vertelde hij, omdat je niet zomaar je kind mag meenemen wanneer dat in het buitenland geboren is. Het lukte hem. Thuisgekomen wilde hij een vliegende start maken. Hij boorde zijn relaties aan voor een baan en vond er al snel een. Maar hij had amper een week gewerkt of hij werd ziek: hartklachten. Kort en goed, hij moest een hartoperatie ondergaan en was voor maanden uit de running. ‘Maar ik redde me wel,’ zei hij. ‘Met vrienden, familie en wat geld dat ik nog had. Ik moest voor mijn zoontje zorgen, revalideren en opnieuw werk vinden, maar dan lichter. Want een topbaan met veel stress kan ik niet meer aan. En nu haal ik elke dag om drie uur mijn zoontje op.’ Hij keek er gelukkig bij. En we hebben het goed samen, vulde ik in mijn gedachten aan.

Over dit soort situaties gaat dit boek.

Misschien zeg je: daar heb je weer zo’n zweverig Amerikaans zelfhulpboek vol hallelujagezang. Je kent ze wel: als je maar de juiste stapjes zet, word je miljonair, bereik je je authentieke kern en word je gelukkig. Helaas, ik moet je teleurstellen. Verwacht dat niet van me. Ik geloof niet in goden of spiritualiteit en ben op mijn hoede als iemand over een bezielde en inspirerend leven begint te oren. Ook geloof ik niet in kookboeken voor het leven. Wel ben ik een praktisch man, die altijd iets van een gegeven situatie probeert te maken. Soms gaat me dat goed af, soms ook niet. Ik vermoed dat jij ook wat van je leven en je werk wilt maken. Dan heb je iets aan de volgende hoofdstukken.

Wat gaan we in dit boek doen? Heel simpel, een paar vragen stellen én beantwoorden, zoals:

1. Wat zijn lastige situaties?
2. Waarom zou je de last verdrijven?
3. Hoe maak je iets van lastige situaties?
4. Word je er ook gelukkiger van?

Met de eerste vraag scherpen we ons inzicht in lastige situaties. Als je dat hebt, sta je al op winst. Dan snap je waar de aanknopingspunten liggen om er wat van te maken. Voordat we aan die praktische vraag toekomen, wil ik eerst ingaan op het waarom van het een en ander. Waarom zou je überhaupt de last van situaties willen verdrijven en de pijn of het verdriet, dat daarmee gepaard gaat, willen verjagen? Er zijn mensen die zeggen dat je dat vooral niet moet doen omdat je daar een beter mens van wordt. Ik zeg je nu al, dat ik dat niet vind. Lastige situaties zijn er om de wereld uit geholpen te worden en snel. Wat kun je dan doen? Die vraag komt in het vervolg van dit boek aan de orde. Ik heb vier algemene vuistregels gevonden. Ken je die, dan kun je met heel wat lastige situaties dealen. Je kunt er eindeloos mee variëren. In het laatste hoofdstuk neem ik je mee naar de ultieme, vierde vraag: word je er ook gelukkiger van? Mag je met de vuistregels van dit boek verwachten dat je uiteindelijk een gelukkig mens wordt? We komen terecht in de grote discussies over geluk, wat dat is en of je het naderbij kunt brengen.

Tot slot een opmerking over de manier waarop ik in dit boek te werk ga en waarom ik dat zo doe. Ik geef je theoretische uitleg. Die is soms onvermijdelijk om de tips en vuistregels te begrijpen. Als je je die achtergronden eigen maakt, ben je beter opgewassen tegen nieuwe lastige situaties. Het punt is dat lastige situaties nooit helemaal op elkaar lijken. Dit leidt ertoe dat concrete tips die in het ene geval goed uitpakken in het andere faliekant kunnen misgaan. Met achtergrondkennis

heb je in nieuwe situaties beter door wat er aan de hand is en wat je ervan kunt maken. Uiteraard onthoud ik je geen praktische voorbeelden uit het alledaagse leven. Al te streng in de leer ben ik trouwens niet: soms strooi ik toch met suggesties en aanwijzingen. Ook sla ik op gezette tijden een zijpad in om de geschiedenis van een vuistregel op te sporen. Dat doe ik om je te vermaken maar ook om te proberen je boven de stof te doen staan. Inzicht in de geschiedenis geeft rust en maakt creatief. Je zult ook merken dat ik vaak naar de wereld van kunstenaars afreis. Uit hun kunstwerken, levensopvattingen en leven is veel inspiratie te halen voor het onderwerp van dit boek: maak er wat van!

Misschien is het een idee om voordat je verder leest na te denken over deze drie vragen: wat zijn voor jou lastige situaties, wat doe je dan en waarom zit je niet bij de pakken neer?